

واحد آموزش سلامت بیمارستان فوق تخصصی دکتر شیخ

موضوع: بیماری تب و تشنج

ماهیت بیماری :

تب و تشنج، یا تشنج ناشی از تب، یک وضعیت پزشکی است که در آن تب بالا باعث تشنج در کودکان می‌شود. این نوع تشنج معمولاً در کودکان بین ۶ ماه تا ۵ سال دیده می‌شود و اغلب در اثر افزایش سریع دمای بدن اتفاق می‌افتد.

اگرچه تشنج ناشی از تب می‌تواند ترسناک باشد، اما معمولاً بی‌ضرر است و تأثیرات عصبی دائمی ایجاد نمی‌کند. با این حال، مهم است که در صورت بروز تب و تشنج، به پزشک مراجعه کنید تا علت تب و تشنج مشخص شود و اقدامات لازم برای مدیریت آن انجام شود.

علائم و نشانه‌ها:

افزایش ناگهانی دمای بدن (معمولاً بالای ۳۸ درجه سانتیگراد)

تشنج، که ممکن است شامل لرزش بدن، سفت شدن عضلات، از دست دادن هوشیاری و یا خیره شدن به یک نقطه باشد، بی‌قراری و تحریک‌پذیری، خستگی و ضعف پس از تشنج، کاهش سطح هوشیاری، مات شدن به یک نقطه، تب و لرز شدید، توهّم، کاهش سطح تحمل کودک، جیغ زدن بدون دلیل، تهوع و استفراغ شدید، عدم داشتن کنترل ادرار و مدفوع، حرکت کردن غیر ارادی بازو و دست و پای کودک.

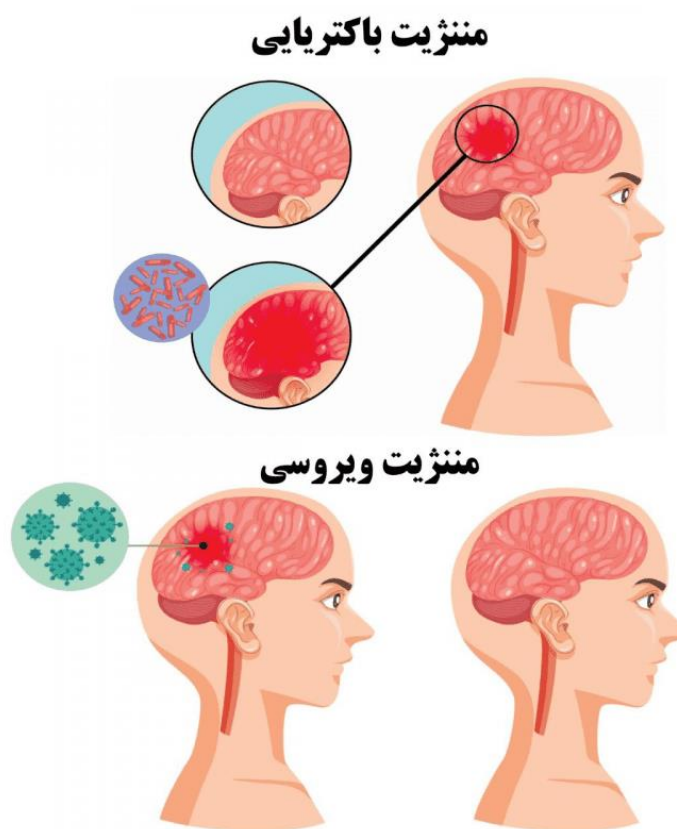

اگر مدت تشنج بیش از ۱۵ دقیقه باشد و یا تشنج از نوع موضعی بوده و یا بیش از یک بار در هر بار تب تکرار شود به نام تب و تشنج کمپلکس است. نوار مغزی در فاصله حمله تشنج طبیعی است. بعد از تشنج بعد از هر دوره بیماری تب دار بیش از یک حمله تشنجی روی نمی دهد و بیش از یک بار در ۲۲ ساعت اتفاق نمی افتد.

البته سرعت افزایش تب و داشتن سابقه مثبت بیماری در بیمار یا خواهر و برادر و و یا والدین کودک میتواند احتمال بروز بیماری را بیشتر کند.

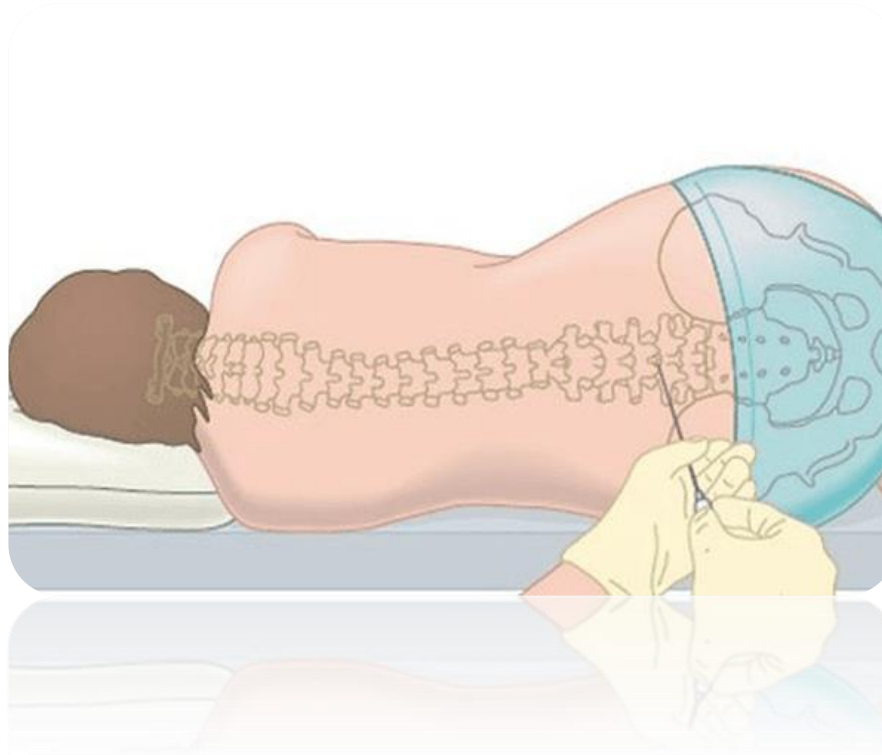
این بیماری در جریان افزایش ناگهانی درجه حرارت بدن چه به علت بیماریهای عفونی و چه غیر عفونی بروز مینماید. در بعضی از بیماریهای بثوریتی که درجه حرارت بدن بطور ناگهانی و در عرض ۱-۲ ساعت بالا میرود بیشتر دیده میشود. بنابراین تشنج معمولاً در زمان بالا رفتن درجه حرارت ایجاد میشود و میزان درجه حرارت و مدت بالاماندن آن تاثیر چندانی در بروز این بیماری ندارد. بنابر این بهترین زمان مداخله برای پیشگیری از این بیماری در آغاز تب و حداکثر در ۲۴-۴۸ ساعت اول بروز تب میباشد.

نکته: مهمترین بیماری که همراه با تب میتواند منجر به تشنج گردد. مننژیت می باشد.

IlparsianII

روش های تشخیصی: شرح حال ارائه شده توسط والدین، گرفتن نمونه مایع نخاع جهت بررسی عفونت مغزی و MRI مغز

عوارض:

بیماری **تب** و **تشنج** خوش خیم بوده و به جز در انواع حمله طولانی مدت آن عوارض عمده ای ندارد. صدمه دیدن مغز بر اثر تشنج های مکرر افزایش آسیب پذیری تمامی اعضای بدن با بروز تشنج. تشدید تشنج در کودکان اغلب در مدت یکسال رخ میدهد. افزایش خطر ابتلا به بیماری صرع در کودکانی که مرتباً دچار تشنج می گردند. در صورت ابتلا یک نوبت کودک به تشنج ناشی از تب احتمال تکرار آن در ۳۰٪-۵۰٪ موارد وجود دارد. ولی باید به خاطر داشت که بعد از سنین ۹ سالگی هیچگاه تشنج ناشی از تب اتفاق نخواهد افتاد.

درمان:

در این بیماران مهم ترین نکته کنترل تب است که با مصرف استامینوفن انجام می گیرد یا درمان عفونت و بیماری زمینه ای که سبب تب شده است که انتی بیوتیک تجویز میشود . در حملات تشنج ناشی از تب استفاده از دیازپام مقعدی مفید است . در صورت مشاهده امواج صرعی در نوار مغز و با تجویز پزشک فوق تخصص مغز و اعصاب کودکان داروها تجویز می شود در صورتی که تشنج بدلیل هماتوم تومور و ضایعات مغزی بوجود آید اندیکاسیون جراحی دارد . گاهی اوقات نیز از جراحی نیز به منظور خارج کردن کانون تشنج استفاده میشود.

آموزش خودمراقبتی در مواجهه با تشنج کودک:

در ابتدا راه تنفس کودک باید باز باشد.

اگر در موقع تشنج کودک استفراغ کرد بلافاصله سر بچه را به یک طرف برگردانده تا محتویات استفراغ به حلق بچه باز نگردد.

بعد از استفراغ کردن کودک نباید هیچگونه غذا و یا مایعات به کودک داد
بهتر است اطرافیان در هنگام استفراغ کودک آرام باشند تا کودک دچار ترس و اضطراب نگردد.
برای بررسی بیشتر باید سریعاً نزد پزشک مراجعه شود.

در هنگام تشنج از گرفتن کودک به زیر آب سرد خودداری کنید زیرا این عمل موجب وارد آمدن شوک به کودک شده و احتمال برگشت غذای داخل معده و عوارض دیگر را بیشتر خواهد کرد.
در حین تشنج دست و پای کودک را مهار ننموده و چیزی داخل دهان کودک نگذارید